

Szanowny Pan
Prof. dr hab. n. med. Marek Durlik
Przewodniczący Rady Naukowej
Państwowego Instytutu Medycznego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

Łódź, 8 października 2025r.

Sprawa: **Recenzja rozprawy doktorskiej „ Leczenie zaburzeń stawu skroniowo-
żuchwowego poprzez dostawowe podawanie preparatów kwasu
hialuronowego i bogatopłytkowego osocza” Pana lek. Dent. Macieja
Chęcińskiego**

Przedstawiona do recenzji praca doktorska dotyczy ważnego wyzwania, jakim jest dysfunkcja stawów skroniowo-żuchwowych. Z jednej strony jest to bardzo powszechna patologia, zatem niezbędne jest jej skuteczne leczenie. Z drugiej jednak strony jest to trudne wyzwanie. Wynika to z anatomicznego i czynnościowego połączenia dwóch stawów ze sobą. Zatem dysfunkcja jednego z nich w końcu powoduje zaburzenie w drugim. Ponad to taka para stawów jest połączona z czynnością zgryzu, co jest już zupełnie unikatowe w szkielecie człowieka. Jakby tego było mało, to stawy skroniowo-żuchwowe są delikatne i małe. Stąd wynika waga badań prowadzonych przez lek. dent. Macieja Chęcińskiego.

Praca doktorska składa się z aż 7-miu artykułów naukowych, w których doktorant jest pierwszym autorem w 4-ch. Gross z tych artykułów zostało opublikowanych w bardzo wysoko punktowanych czasopismach sięgających IF=4,8. To świetnie upowszechnia polską naukę i stąd się bierze wysoki indeks Hirscha lek. dent. Macieja Chęcińskiego.

Poniżej przedstawiam moja recenzję.

Dysertacja składa się ze spisu treści, spisu publikacji będących bazą monografii, streszczeń, wykazu skrótów i rycin, wstępy, celu i pytań badawczych, metod, wyników i wniosków, podsumowania, piśmiennictwa, licencji publikacyjnych i załączników.

Poniżej przedstawiam ocenę prac wchodzących w skład doktoratu:

Badanie kliniczne przeprowadzone na 40 pacjentach (A1). Wśród nich połowa to osoby z dolegliwościami utrzymującymi się ponad 1 rok. Jak wiadomo leczenie chorób przewlekłych nie jest sprawą łatwą. Wykazano, że dostawowe podania KH prowadzą do istotnej poprawy ruchomości żuchwy, zwłaszcza w zakresie odwodzenia (+4,5 mm) i wysuwania (+1,8 mm), oraz ustąpienia bólu stawowego u 88% pacjentów. To bardzo dobrze przygotowana, napisana i opublikowana praca.

Metaanaliza (A2) badań nad dostawowym podawaniem kwasu hialuronidowego potwierdziła, że terapia znacząco zwiększa zakres odwodzenia (+6,2 mm) i wysuwania żuchwy (+2,0 mm) w ciągu pierwszego miesiąca od rozpoczęcia leczenia. Jednocześnie zmniejsza nasilenie bólu stawowego średnio o 59%, a efekty utrzymują się do 12 miesięcy od zakończenia terapii. To świetne wyjście do dalszych badań. Praca przeprowadzona zgodnie z zasadami naukowymi.

Przegląd systematyczny (A3) 649 artykułów opisał szeroką gamę alternatywnych dla kwasu hialuronidowego substancji które mogą być podawane dostawowo (kortykosteroidy, produkty krwiopochodne, niesteroidowe leki przeciwzapalne, opioidy, hipertoniczna dekstroza) oraz słabo dotychczas przebadane preparaty komórek macierzystych. Zatem jest ustalony stan wiedzy na rok 2022.

W badaniu klinicznym (A4) oceniono skuteczność pięciokrotnego podania osocza bogato płytkowego u 40 pacjentów badanych prospektywnie, wskazując na redukcję bólu stawowego (−2 punkty w skali 0–10) oraz niewielką poprawę zakresu ruchomości żuchwy, przy czym wzrost maksymalnego odwodzenia żuchwy wyniósł +1,6 mm. Jest to szeroko udokumentowane i dobre badanie.

Pierwszy w literaturze światowej przegląd 2712 artykułów mapujący (A5) na temat terapeutycznych wstrzyknięć do SSŻ zidentyfikował m.in. 73 publikacje dotyczące kwasu hialuronowego, 44 raporty na temat osocza bogato płytkowego oraz 26 prac dotyczących kortykosteroidów, analizując liczbę badań o różnym poziomie dowodowości. To duży i sumiennie przeprowadzony przegląd. Wyniki wskazały na rosnącą popularność

preparatów krwio pochodnych, które w 2022 roku przewyższyły liczbowo publikacje dotyczące kwasu hialuronowego.

Na podstawie przeglądu literaturowego (A6) zaobserwowano, że działania niepożądane związane z podawaniem kwasu hialuronowego i osocza bogatopłytkowego do SSŻ są rzadkie i nie stanowią zagrożenia życia dla pacjentów. Bardzo cenne jest że zebrano częstości występowania opisywanych powikłań oraz wskazanie że miejscowe powikłania też występują i że najczęstszym z nich jest zanik tkanek okołostawowych i parastezje w powiekach.

W badaniu klinicznym 78 pacjentów (A7) porównano efektywność dostawowych iniekcji kwasu hialuronowego i osocza bogato płytkowego w równych liczebnie grupach. Badanie jest perfekcyjnie zaplanowane i wykonane. Daje się zauważyć dużą dbałość o obiektywizm. Wykazując istotnie większy wzrost zakresu odwodzenia (+4,6 mm wobec +0,5 mm) i wysuwania żuchwy (+1,7 mm wobec +0,8 mm) w grupie leczonej kwasem hialuronowym względem grupy otrzymującej osocze bogatopłytkowe.

Składowe cyklu były wielokrotnie recenzowane w redakcjach czasopism przed publikacją. Należy tu podkreślić, że doktorant wykazał się umiejętnością współpracy wieloosrodkowej. Dało to bardzo dobry efekt. Doktorant zbudował bardzo przemyślany i konsekwentnie zrealizowany plan rozwiązania ważnego problemu naukowego. Widać też krytyczny i obiektywny stosunek do swoich analiz. Oczywiście ten cykl nie stanowi panaceum na wszystkie zaburzenia czynności stawu skroniowo-żuchwowego, ale bardzo wyraźnie pokazuje klinicystom drogę, którą należy podążać, aby wyleczyć pacjentów. Jednocześnie lek. dent. Maciej Chęciński pokazał jakimi drogami nie warto iść. Jest to szczególnie cenne w leczeniu dysfunkcji stawów skroniowo-żuchwowych.

Dotychczasowy dorobek naukowy, wynoszący prawie 130 w IF i indeks Hirscha=13, jest zdumiewająco wysoki jak dla doktoranta z wykształceniem zabiegowym.

Rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego w rozumieniu ustawy z dn. 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” oraz prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w zakresie nauk medycznych i umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Rekomenduję kandydaturę wnioskodawcy

UNIWERSYTET
MEDYCZNY
W ŁODZI

Państwowemu Instytutowi Medycznemu, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie proszę o wyróżnienie lek. dent. Macieja Chęcińskiego za doskonały warsztat naukowy i ekstremalnie obiektywne podejście do uzyskanych wyników.

KIEROWNIK

Kliniki Chirurgii Szcękowo-Twarzowej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Marcin Kozakiewicz

Prof. dr hab. n. med. Marcin Kozakiewicz

recenzent w postępowaniu doktorskim
Macieja Chęcińskiego

Klinika Chirurgii Szcękowo-Twarzowej
budynek A1, wejście B, 10 piętro

92-213 Łódź | ul. Pomorska 251
tel. (042) 279 25 89 sekretariat | (042) 279 25 94 asystenci
e-mail: ckd.chirurgia.szczekowa@csk.umed.pl
www.umed.pl | umed.pl/uczelnia/struktura/jednostki

